

Să spun, oare, că serialul „La urgență” (Tv.R.1) a fost așteptat de mulți dintre noi cu un interes special, dar și cu o ușoară îndoială?

O spun. Nu am prea avut noi noroc, în anii din urmă, cu specia aceasta filmică, iar telenovelele autohtone (clonate fără jenă și fără har după altele, occidentale) și făcute pentru gusturile cele mai rudimentare, l-au compromis, nu o dată, pe „marele lor combinator” româno-italiano-spaniolo-evreul Valeriu Lazarov. De astă dată, însă, era vorba de regizorul Andrei Zincă, și el evreo-multinațional. Revenit și el să lucreze în țară după 28 de ani de grea aventură diasporică.

Grea, dar în cele din urmă, de succes, de vreme ce a reușit să-și facă filmele la comanda studiourilor sud, ba chiar și nord-americane. L-am descoperit la televizor - dacă vă amintiți - la începutul lui 2006, cucerindu-ne prin franchețea sa aproape brutală și farmecul său personal, în acel excelent interviu acordat Eugeniei Vodă, în care ni se dezvăluiau elementele de un telenovelistic

senzațional din biografia lui Andrei, fiul cunoscutului nostru scriitor Haralamb Zincă. La întrebarea sferaficele tele-diavolițe, regizorul acceptase ideea că va face, poate, odată, o telenovelă inspirată din dramatica sa existență artistică și familială. Ba a și sugerat un posibil titlu tonic: „De mână cu speranța”.

Dar nu cu o telenovelă a apărut acum. Ci cu un serial serios și ambițios (15 episoade) care e de sperat că ne va ține cu sufletul la gură tot atâtea săptămâni. Nu o poveste amoros-siroasă, nu un sitcom înotând în umor de cartier, nu șiroaie de lacrimi înnegrite de rimel și nici împușcături pe fiecare centimetru de pelucă. Dar în care se mai și moare. Ca în viață! De fapt, se luptă încrâncenat pentru viață. Căci totul se petrece într-un spital „De urgență”. Sigur că prima reacție la acest titlu este de oarece rezervă: serialul american cu nume asemănător ne cam „făcuse plinul” în materie de medicină practică cu nervii întinși, ca un sport extrem, de târgi ce gonesc pe culoarele spitalului purtând resturi de viață muiate în sânge, de rude desperate, de medici arhangheli sau inuman de indiferenți. Materia primă rămânea, desigur, aceeași, nou putea fi doar unghiul din care era privită, felul în care o înregistra regizorul și în care o trăiau actorii. Și cum o pusese la cale scenariul care, la un

concurs al Tv.R., fusese răsplătit cu Premiul întâi. Iar acum fusese oferit cu încredere regizorului Andrei Zincă. Flatantă alegere, să recunoaștem, care obliga mult și sporea ambițiile. Drept care el și-a ales cu grijă aliații actori: să-i ai în distribuție pe Victor Rebengiuc, Horațiu Mălăele, Florin Piersic jr., Claudiu Istodor, Daniela Nane, Crina Matei și multe altele „fețe noi”, să-i poți da, liniștit, pe mâna unui cameraman experimentat, ca Vivi Vasile Drăgan, nu-i de ici-colea. Regizorul putea deci să-și vadă de intențiile majore ale serialului: acelea de a sugera, din îmbinarea acestor mici povești disparate de viață și moarte, un fel de frescă socială, un puzzle care să aducă imaginea României de azi, tulbure și tulburătoare, disperată, dar și nepăsătoare, în care chiar că se trăiește, adesea, ca într-un spital de urgență. Și să schițeze totodată un amalgam de portrete care să ia temperatura caracterială a unei

negre, în personaje rebele și nonconformiste. Regizorul a știut însă să descopere, sub crispera și agresivitatea lui „civilă”, timiditatea și sensibilitatea sa frustrante (nu e ușor să-l ai ca tată pe Florin Piersic sr!), și să-i dea exact rolul potrivit. Tot în „contre-emploi” a distribuit-o, cu excelente rezultate, pe fosta Miss România - Daniela Nane, specialistă de felul ei în cochete, în rolul doctoriței Greta Calistrat, și aceasta un suflet mare, cald, sensibilizat de toate dramele pe care le vede în jur, și care își păstrează modestia în ciuda faptului că este fiica profesorului, Zeus-ul acestui Olimp însângerat. Nimeni altul decât Victor Rebengiuc, care-și demonstrează din nou marea sa artă de portretist, ba și puterea de a înfrunța - cu dicția dumisale impecabilă - vechimea și uzura tehnologiilor de sonorizare ale Tv.R.-ului. Care fac adesea imposibilă înțelegerea replicilor majorității interpretelor, fie ei Horațiu Mălăele sau Claudiu Istodor.

E marea hibă a serialului și, precis, marea insatisfacție a regizorului, ca să nu mai vorbim de cea a telespectatorilor. Care continuă însă să rămână în fiecare miercuri seara pe Tv.R.1, subjugată și de ploaia de mici „story-uri palpitate ce se revarsă în acest univers dramatic și atât de omenesc. Căci... ritmul și tensiunea serialului, modernitatea și acuratețea imaginii, naturalitatea interpretării (ah, cât de artificiali sunt actorii din atâtea alte teleproducții ale noastre!), fac din serialul lui Zincă o certă reușită. Vom zice oare până la urmă - pragmatici, cum am devenit cu toții - că și-a meritat milionul de euro ce s-a investit în el? De ce nu? Poate îl facem marfă de export și îl trimitem la plimbare prin Europa...

SANDA FAUR

P.S. Andreea Marin, zâna întâmplărilor neașteptate, a melodramei de musical și a făcărilor de bine, sponsorizate, ne-a făcut în emisiunea sa de sâmbătă, 14 octombrie, o frumoasă surpriză-surpriză. Ni l-a adus pe platou - cu sofisticata sa colecție de coliere și inele cu tot - pe bijutierul de faimă și folosiță internațională Gianni Lazarov. Nimeni altul decât coreligionarul nostru Lazar Marcovitz, plecat la 17 ani din Bacăul natal spre Israel, făcând un lung sejur profesional în Germania și Italia, și întorcându-se acum, la 60 de ani, să-și revadă iarba verde de acasă și colegii de liceu. Dar o putea oare lăsa inima pe optimista măicuță Andreea să nu ne dezvăluie că învingătorul biruise nu numai capriciile nestematele și concurența din branșă, ci și suferințele grave ale unui rinichi și unui ficat, organe deteriorate care au fost înlocuite, prin transplant, cu altele zdravene și funcționale? Păi cum ne-ar fi putut potoli altfel invidiile noastre „omeneste”? Ce, nu s-a hotărât că și bogății plâng?

Harul suspansului preluat de la tată (Haralamb Zincă) de către fiu - ANDREI ZINCĂ

populații trecute prin ciurul și dârmonul unei istorii necrutătoare. Dar care, până la urmă, „se descurcă”. Tensiunea primului episod debuta aproape tragi-comic: răniiții - unii foarte grav - erau aduși aproape triumfal, în urletele isterice și ceața groasă a fumigenelor, de către fanii adversari ai celor două echipe ce tocmai se înfruntaseră într-un meci de fotbal!

Teritoriul de bază al serialului rămânea, desigur, cel al spitalului, lumea medicilor, asistentelor, infirmierelor, felcerilor, cărora mulți dintre noi le-au simțit, cu spaimă, nădejde, recunoștință sau resentimente, „răsuflarea”, competența sau indiferența, lăcomia și, poate, și omenia. O lume în care se face amor adulterin alături de salonul unui muribund, se pritocește, plic lângă plic, averile viitoare, se înfruntă orgoliile și se bătălesc cinismul și indiferența. Dar în care înfloresc și iubirile adevărate, iar prima iubire este chiar cea față de profesie, responsabilitatea față de bolnavi, participarea la bătălia pentru sănătate. Aici a dat regizorul Andrei Zincă marea lovitură: a ales și și-a condus - cu mână delicată dar sigură - actorii ce interpretează supraviețuirea din acest purgatoriu ce poate deveni infern în orice clipă. Florin Piersic jr. este „medicul fără galbeni”, sufletistul, devotatul, pasionatul de meserie, tocmai el, actorul care se plăcea numai în roluri

• Un număr cu totul interesant al „ROMÂNIEI LITERARE” este cel din 15 sept. 2006. Descoperim „episodul Vichy” al lui Eugen Ionescu, evocat de D. Hîncu, citim recenzia favorabilă a lui Alex. Ștefănescu la cartea Ginei Sebastian Alcalay, înainte de a fi prea târziu, Cosmin Cotloș recenzează romanul *Mesia* de Andrei Codrescu.

Lucian Raicu, de la Paris, scrie despre Alain Finkielkraut, un analist politic controversat (are trei traduceri la Ed. Hasefer). Bujor Nedelcovici, tot de la Paris, se referă la „colaboraționistii” Mircea Iorgulescu, Eugen Uricaru ș.a. Remarcabil este eseul Ioanei Părvulescu despre fanatism, scris pe 11 septembrie 2006: „Mi-a intrat în sânge teama de fanatici, mi se pare că o port în gene de generații”. Pentru Maya Belciu a 11-a poruncă este „Să nu te întorci”. Dumitru Avakian îl evocă pe Anatol Vieru (80 de ani de la naștere). Aflăm că în SUA a fost tipărită o antologie de poezi români, 66 la număr, printre care și Andrei Codrescu, Nina Cassian, Gabriela Melinescu, ca și celebrii Paul Celan, Tristan Tzara ș.a. Gabriela Melinescu scrie despre Salvador Dali. În nr. 38/22 sept., paginile centrale sunt dedicate lui Solomon Marcus, care declară, într-un interviu cu Simona Vasilache: „De la studenții mei am învățat nu mai puțin decât de la profesorii mei” (n.n. este aproape un citat din Talmud). Într-o fotografie de acum trei decenii apare profesorul înconjurat de Florin Mugur, Nicolae Manolescu ș.a. G. Dimisianu îl numește pe Bujor Nedelcovici „maniheist”, ceea ce pare a fi adevărat. Mircea Mihăieș îl muștră pe Fănuș Neagu pentru limbajul său suburban și duplicitatea sa. Aflăm că la „Polirom” a apărut o carte, *Ceea ce ne unește* (Sorin Antohi în dialog cu Moshe Idel). Alex. Ștefănescu parcurge cartea lui Matei Călinescu despre Eugen Ionescu, apărută la Ed. Junimea. Mihai Zamfir afirmă că în exil nu au apărut mari poeți români. Teza e discutabilă. Daniel Cristea Enache recenzează o carte a lui George Bălăiță, *Căinele în lesă* (Ed. Viitorul Românesc) cu un motto de mare profunzime, din Canetti („Adevărul nu trebuie să fie o obișnuință... nu este un câine în lesă”). Cristian Teodorescu schițează un portret al celui care a fost Silviu Brucan. În nr. 39/29 sept., citim un interviu cu Andrei Codrescu, laureat al Festivalului de Literatură de la Neptun, poemul „Tzara” semnat de Codrescu, o continuare a interviului cu Solomon Marcus din numărul precedent, o relatare despre Klaus Mann, „dificilul” urmaș al lui Thomas Mann (mama sa era evreică). În nr. 40/6 oct., Ruxandra Cesereanu relatează o întâlnire cu Ernesto Sabato, la 1 sept. a.c., lângă Buenos Aires. Alături de Kafka și Bulgakov, Sabato este considerat de autoare un mare maestru.

• În revista „CULTURA”, din 21 sept., este recenzată cartea lui Ernst Nolte, *Războiul civil european. 1917-1945. Național-socialism și bolșevism* (Grupul editorial Corint). În marele volum de lucrări pe această temă este greu să aduci considerații inedite. Daniel Cristea Enache publică o fișă de dicționar: „Lucian Raicu”, iar Serge Moscovici vine, prin intermediul Laviniei Betea, cu „Reflecții asupra mentalităților conspiraționiste”. În 28 sept., citim un interviu cu Andrei Codrescu la Neptun, relatări despre Festivalul de Literatură, iar în 5 oct., un interviu, tot la Neptun, cu Amir Or (n. 1956, Tel Aviv). În 12 oct., se scrie despre Marcel Proust cu ocazia apariției unei solide lucrări în franceză, despre marele prozator, semnată de Liviu Leonte la Ed. Institutul European (Iași). Mihai Iovănel îl apără pe Vladimir Tismăneanu în fața atacului lui Sorin

DIN PRESA CULTURALĂ

Lavric, „manevrat”, după cum susține autorul, de Gabriel Liiceanu, un critic al trecutului familiei Tismăneanu.

• Interesant este nr. 863/19 sept. al *REVISTEI „22”*, cu suplimentul „Bucureștii culturale”, începând cu editorialul lui Andrei Cornea, „Schizofrenie”, o panoramă a vieții politice actuale. Diana Bubenek Turconi evocă, emoționant, serile alături de Florin Mugur și soția sa, Iulia, ca și pe Radu Tudoran, cunosător al vieții politice interbelice. Mihai Zamfir aduce un omagiu traducătorului din română în franceză, Alain Paruit (Herșcovici), cu prilejul premierii sale la Festivalul de la Neptun. Mai citim un interviu cu Henry Kissinger (octogenar), evocarea lui Virgil Ierunca (recent decedat), semnată de Vladimir Tismăneanu, ca și „Repere pentru un portret. Moses Gaster”, al Măriucăi Stanciu, de la Centrul de Studii Ebraice Goldstein-Goren din București. În nr. 866/10 oct., Jean Ansel semnează „Anatomia unei repetate falsificări”, cu ocazia Zilei Holocaustului în România (9 octombrie 2006). Despre Silviu Brucan, decedat de curând, scrie cu dreptă măsură și printr-o prismă favorabilă, de la Washington, Gh. Câmpeanu, fost prieten din copilărie cu regretatul politolog, replicând astfel unui atac postum (pentru Brucan) al lui V. Tismăneanu, regretabil și, poate, reprobabil. Eugen Ciurtin se ocupă de Gigi Becali și de donația sa pentru

„LEUMI BANK” - partenerul israelian de pe piața financiară din România

După deschiderea oficială a „Leumi Bank” România, a urmat un tur de forță al conducerii acestei bănci în orașele care vor găzdui sucursale ale sale. Prin intermediul conferințelor de presă susținute, banca vrea să-și prezinte noile produse și servicii și planurile de viitor. La finalul lui septembrie și începutul lunii octombrie, „Leumi Bank” și-a inaugurat trei noi sucursale - cele din Constanța, Baia Mare și Satu Mare. În continuare, pentru a-și prezenta oferta comercială, conducerea băncii a fost prezentă în alte câteva orașe importante - Oradea, Timișoara și Cluj-Napoca -, prefațând o serie de inaugurări în alte centre urbane.

În zona de sud-vest a țării, a fost deschisă filiala din Timișoara a băncii care este azi lidera pieței bancare din Israel. Evenimentul s-a dorit a fi unul care să marcheze intrarea într-o nouă etapă de dezvoltare a fostei Euron Bank, după preluarea de către banca israeliană „Leumi”, care a devenit recent acționarul majoritar. Alături de dl *Ovidiu Bâsca*, directorul Băncii Leumi - Sucursala Timișoara, *Laurențiu Mitrache*, directorul general al Băncii, a prezentat principalele obiective ale acestui concern bancar în România, care vizează, printre multe alte proiecte, creditarea persoanelor cu venituri mici și mijlocii, prin programele „Auto” și „5X5”. Banca are în România un departament special de limbă ebraică, prin care dorește să faciliteze investițiile israeliene pe piața românească.

Banca Leumi deține peste 300 de filiale în 22 de țări și acoperă cele mai importante piețe financiare din lume. Banca Națională - aceasta fiind traducerea exactă a termenului „Leumi” - a fost fondată la Londra, la 27 februarie 1902. A fost creată de membri ai mișcării sioniste cu scopul creșterii economice a Țării, așezarea pre-statală din actualul Israel. Prima filială a fost deschisă în Jafa și, în scurt timp, au apărut și alte sucursale, în pofida opoziției guvernului otoman. Centrala băncii s-a aflat la Londra până în 1950, când practic și-a mutat „cartierul general” în Israel. Până în 1954, a fost practic banca centrală a Israelului, devenită apoi bancă comercială. În 1983, banca a fost naționalizată, ca rezultat al crizei prin care a trecut întregul sistem financiar-bancar al Israelului în acea perioadă.

LUCIANA FRIEDMANN

înființarea unui „Centru de istorie a românilor”, condus de Alex. Mihai Stoenescu. Cunoșcând derapajele liderului PNG, cât și apetitul pentru țeme pe care nu le cunoaște suficient al lui Stoenescu, autorul pune sub semnul întrebării moralitatea inițiativei.

• În suplimentul „ADEVĂRUL LITERAR”, din 27 sept., Marius Vasileanu propune ca la următoarea sesiune organizată de Asociația de Studiere a Istoriei Religioasă să fie invitați și teologii preoți din țară, cu care să se discute despre „Religie și modernitate”. În numărul din 4 oct., Sorin Lavric expune un punct de vedere propriu despre numirea lui V. Tismăneanu la conducerea Comisiei prezidențiale de studiere a comunismului, deoarece politologul american a scris cândva, în „Viața studentească”, articole elogioase la adresa lui Ceaușescu.

• În „OBSERVATOR CULTURAL”, din 21 sept., Sabina Fati se referă la Mihai Pelin ca la „așa-numitul istoric al Securității”. Rodica Pop polemizează „dur” cu Sorin Vieru pe tema Institutului de Studii Orientale. Este redat discursul lui Norman Manea la Congresul PEN 2006, de la Berlin, în care acesta se referă la „anticomunismul” foștilor sprijinitori ai regimului comunist, ca și la fundamentalismul islamic, bine înrudit cu concepția nazistă despre „străin”. Th. Baconsky consideră că „șansele unei vizite a Papei Benedict XVI în România s-au micșorat”. În nr. 83/28 sept., este prezentat Moshe Idel cu un interviu și o carte, *Ceea ce ne unește* - Sorin Antohi în dialog cu specialistul în Cabala. Ovidiu Șimonca îl critică pe Mihai Tatulici pentru că l-a invitat pe Gigi Becali la o emisiune cu intelectuali de elită. Remarca: „Tatulici s-a becalizat cu totul?” Despre „Mozart și Mahler” scrie Florian Baiculescu în nr. 85/12 oct.

• „APOSTROF”, nr. 9/2006, bogat în conținut, oferă, printre altele: un interviu cu Nicolae Manolescu, care anunță apariția în maximum doi ani a mult așteptatei *Istorie a literaturii române*, la care lucrează de decenii; o povestire a lui Leon Volovici cu Iordan Chimet, care ne-a părăsit nu de mult timp; Gelu Ionescu scrie despre monografia *Mircea Eliade* a lui Fl. Țurcanu; poeme de Wislawa Szymborska (laureată cu Nobel) ș.a.

• În „MAGAZIN ISTORIC”, nr. 9/2006, Manase Radnev - sub titlul „Dispariția unui înțelept” - evocă, în termeni emoționali, personalitatea celui care a fost Marele Rabin dr. Alexandru Șafran z.I. După cum se știe, autorul a avut prilejul să-l cunoască personal pe marele învățat, realizând, pentru Televiziune și Radio, ample interviuri atât despre perioada dramatică din România, când a fost Șef Rabin, cât și despre activitatea de peste 50 de ani ca lider spiritual al Comunității Evreilor din Geneva.

BORIS MARIAN